

Kecskemét-Hetényegyházi Református Egyházközség

Pásztori üzenet [Jn 18-19,37]

Jézus értünk vállalt áldozatához szenvedései is hozzátartoznak. A mai ember nem érti, hogy miért kellett mindezt elhordoznia Jézusnak. Pedig nyilvánvaló: ő nem csak halálában, hanem egész földi életében Isten bűn elleni haragját hordozta el. Jézus értünk szenvedett, hogy őemberünk vele együtt meghalhasson, így a tőle kapott új életben önmagunkat egészen neki szentelhetjük.

Nagypéntek nélkül nincs feltámadás.

Aktuális:

- Gyülekezetünkkel kirándulást tervezünk a Majki-tóhoz április 27-én, szombaton. Várjuk gyülekezetünk tagjainak jelentkezését!
- Óraátállítás nyári időszámításra vasárnapra virradóan!

Júdás árulása

18,1-3

„Miután ezeket elmondta Jézus, kiment tanítványaival a Kidrón-patakon túlra. Volt itt egy kert, ide ment be tanítványaival együtt. Júdás, aki elárulta őt, szintén ismerte ezt a helyet, mert gyakran gyűltek ott össze Jézus és a tanítványai. Júdás tehát maga mellé vette a katonai csapatot, a főpapoktól és a farizeusoktól küldött templomi szolgákat, és odament fáklyákkal, lámpásokkal és fegyverekkel.

Jézus kiváló vezető volt. Tudta, hogy a tanítványoknak szükségük van arra, hogy „együtt legyenek egyedül”. A közösségük integritásában nagy szerepe volt az elvonult időknek, amikor a tömegtől távol, a városból kimenne, a sötét éjszakában beszélhettek, megkérdezhették nyugalomban a Mestert, ha kételyeik támadtak. Júdás is számtalanszor volt részese ennek az éjszakai közösségnek. „Gyakran gyűltek ott össze”, szinte menetrendszerűen, kiszámítható módon, annyira, hogy Júdás ezt a pillanatot látta legjobbnak, hogy a katonákat Mesteréhez vezesse.

Nagypéntek eseményeinek kezdete ez, a megszokott közösség, Mester és tanítványainak meghitt társasága. Nagypéntek nem tragédia. Nagypéntek nem váratlan csapás. Ahogyan Jézus minden este kiment az övéivel, úgy volt számára egyértelmű, hogy itt, ezen a helyen fogják majd el. Önként vállalta, maga sürgette a vacsoránál: „amit tenni akarsz, tedd meg hamar!”

Jézus elfogatása

18,4-9

Jézus pedig tudva mindazt, ami reá vár, előlépett, és így szólt hozzájuk: Kit kerestek? Azok így feleltek: A názáreti Jézust. Én vagyok – mondta Jézus. Ott állt velük Júdás is, aki elárulta őt. Amikor azt mondta nekik: Én vagyok – visszatántorodtak, és a földre estek. Ekkor újra megkérdezte tőlük: Kit kerestek? Ők ismét ezt felelték: A názáreti Jézust. Jézus így szólt: Megmondtam nektek, hogy én vagyok: ha tehát engem kerestek, engedjétek ezeket elmenni! Így kellett beteljesednie annak az igének, amelyet mondott: Azok közül, akiket nekem adtál, nem hagytam elveszni senkit.

Én vagyok. A Vagyok. A létező Isten. Sőt, mi több: az egyetlen létező Isten. Én vagyok az egyetlen hatalom, az egyetlen igazi név. A létező, de egyúttal a létre hívó is. Aki az embernek életet adtam, és újra életet adok. Ő az a Vagyok, aki harmadnapra létre hívhat, mert van rá hatalma.

A katonák, a lámpások és kardok, mintha csak egy felvonás díszleteit látnánk. Szükséges kellékei Jézus tettének.

A főpap szolgája

18,10-11

Simon Péternél volt egy kard, azt kihúzta, lecsapott a főpap szolgájára, és levágta a jobb fülét: a szolga neve pedig Málkus volt. Erre Jézus így szólt Péterhez: Tedd hüvelyébe a kardodat! Vajon nem kell kiinnom azt a poharat, amelyet az Atya adott nekem?"

Péter, a cselekvő, a hős, aki tűzön-vízen át kitart a Mester mellett. Nem hagyja annyiban, „ez nem történhet meg veled”. De nem látta, nem értette, hogy mi következik. Nem értette, hogy itt nem bukást és összeomlást lát, hanem győzelmet.

Jézus kihallgatása, Péter árulása

18,12-27

„A katonai csapat, az ezredes és a zsidók templomszolgái ekkor elfogták Jézust, és megkötözték. Először Annáshoz vitték, ez ugyanis apósa volt Kajafásnak, aki főpap volt abban az esztendőben. Kajafás volt az, aki azt tanácsolta a zsidóknak, hogy jobb, ha egy ember hal meg a népért. Simon Péter és egy másik tanítvány követte Jézust. Ez a tanítvány ismerőse volt a főpapnak, és bement Jézussal együtt a főpap palotájába; Péter pedig kívül állt az ajtónál. Kiment tehát a másik tanítvány, a főpap ismerőse, szólt az ajtót őrző lánynak, és bevitte Pétert. Az ajtót őrző szolgálólány így szólt Péterhez: Nem ennek az embernek a tanítványai közül való vagy te is? De ő így felelt: Nem vagyok. Ott álltak a szolgák és a templomőrök, akik tüzet raktak, mert hideg volt, és melegedtek. Péter is ott állt köztük, és melegedett.

Részletes, már-már aprólékos leírása az eseményeknek. Péter és egy „másik tanítvány”, aki ismerőse a főpapnak. Egyikőjük bement, a másik kint melegedett. Látszólag lényegtelen részletek. Hol jártak a többiek? Csak kettejükéről tudunk, ők követték. Péter még mindig nem akarta elengedni Mesterét. Majd jött a kérdés. Nem vagy te is tanítvány? És Péter ragaszkodása hirtelen elillant, feje felett a katonák képe lebegett, a bebörtönzés, a kihallgatás. „Nem vagyok” – felelte.

A főpap pedig tanítványai és tanítása felől kérdezte Jézust. Jézus így válaszolt neki: Én nyilvánosan szoltam a világhoz: én mindig a zsinagógában és a templomban tanítottam, ahol a zsidók mind összegyűlnek, titokban nem beszéltem semmit. Miért engem kérdezel? Kérdezd meg azokat, akik hallották, mit beszéltem nekik: íme, ők tudják, mit mondtam. Amikor ezt mondta, az ott álló őrök közül az egyik arcul ütötte Jézust, és így szólt: Így felelsz a főpapnak? Jézus így válaszolt neki: Ha rosszat mondtam, bizonyítsd be, hogy rossz volt, ha pedig jót mondtam, miért ütsz engem?

Jézus a vádlottak helyén? Vagy inkább a főpap vizsgálja? Jézus kérdőre vonja őt, a tanult embert, aki szemtanúja volt az eseményeknek, elvégre ami Jeruzsálemben történt, arról tudnia kellett. Az emberek beszéltek, és a főpapság fülébe is eljutott a cselekedetek híre. Jól tudta, kicsoda Jézus, hogy kik a tanítványai, tudott Jézus bölcsességéről, erejéről is. Tudnia kellett róla. Mégis elfelejtette feltenni azt az egyszerű kérdést: honnan a hatalom? És ha a hatalom valóban Onnan van, akit szolgálok, akire felesküdtem, akkor nem kellene nekem is követnem azt, akit az Úr küldött? Persze az őr már másképp állt Jézushoz, ő csak egy ítéletre váró foglyot látott benne.

Annás ezután elküldte őt megkötözve Kajafához, a főpaphoz. Simon Péter pedig ott állt, és melegedett. Ekkor így szóltak hozzá: Nem az ő tanítványai közül való vagy te is? Ő tagadta, és megint csak azt mondta: Nem vagyok. A főpap egyik szolgája, annak a rokona, akinek Péter levágta a fülét, így szólt: Nem láttalak én téged velem együtt a kertben? Péter ismét tagadta, és akkor nyomban megszólalt a kakas.

A tűz ropogása, rövidesen hajnalodik. Feszült várakozás. Péter még az előbbi válasza ellenére sem tántorít. Még mindig közel akar maradni Mesteréhez. És a kérdések, mint éles pengék, mélyre hatolnak, lényé legmélyéig. „Nem.” „Nem vagyok.” „Nem vagyok a tanítványa.”

Jézus Pilátus előtt

18,28-19,11

„Jézust Kajafástól a helytartóságra vitték. Kora reggel volt. Akik vitték, maguk nem mentek be a helytartóságra, hogy ne legyenek tisztátalanokká, hanem megehessék a páskavacsorát. Pilátus kiment hozzájuk, és megkérdezte: Milyen vádat emeltek ez ellen az ember ellen? Ezt válaszolták: Ha ez nem volna gonosztevő, nem adtuk volna át neked. Pilátus erre ezt mondta nekik: Vegyétek át, és ti ítéljétek el a törvényetek szerint! A zsidók így feleltek: Nekünk senkit sincs jogunk megölni! Így kellett beteljesednie Jézus szavának, amelyet akkor mondott, amikor jelezte: milyen halállal kell meghalnia.

Jézus életével kapcsolatban számtalanszor felvetődik a kérdés, hogy miért pont így kellett történnie? Vajon csak a véletlen műve, hogy pont ott és pont azok ítélték el őt? De véletlenek márpedig nincsenek. Istennek az volt az akarata, hogy Fia pont azoktól szenvedjen, akik a legmagasabb földi tisztségviselői az Istennek.

Az események során mindenki számára világossá vált, hogy a papság nem Istent szolgálja. Ahogy maga Jézus is megmondta, ha igazán hinnének benne, akkor a Fiút is szeretnék. Ezért az Isten igaz imádóinak nem volt már sokáig maradásuk a zsidók között.

Ami történik, az nem kihallgatás, nem tárgyalás, csak színjáték. Díszletek egy gyilkossághoz. Sajátos üzenete a történetnek, hogy Pilátus, a római, „jogállami” vezető átlát a főpapokon. Ebben a perben végeredményként a főpapok mérettek meg, és saját tisztükben buktak meg.

Pilátus azután ismét bement a helytartóságra, behívatta Jézust, és megkérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya? Jézus viszont ezt kérdezte tőle: Magadtól mondod ezt, vagy mások mondták neked rólam? Pilátus erre így szólt: Hát zsidó vagyok én? A te néped és a főpapok adták át nekem téged: Mit tettél? Jézus így felelt: Az én országom nem e világból való: ha ebből a világból való volna, az én szolgálaim harcolnának, hogy ne jussak a zsidók kezére. De az én országom nem innen való. Pilátus ezt mondta neki: Akkor mégis király vagy te? Jézus így válaszolt: Te mondod, hogy király vagyok. Én azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonysgot tegyek az igazságról: mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra. Pilátus ezt kérdezte tőle: Mi az igazság?

A római joggyakorlat senkit sem ítelt el koncepciók alapján, legalábbis papíron. És valóban, Pilátus kihallgatja a foglyot, hogy bebizonyosjon, ki is ő és mit követett el. Nem hagyja figyelmen kívül, sőt próbálja megérteni Jézus szavait. Ebben a kifordított helyzetben Pilátus úgy áll előttünk, mint egy joggyakorló, tisztességes ember, a főpapok pedig mint gyilkosok. A végső szót mégis neki, a rómainak kell kimondania.

Miután ezt mondta, ismét kiment a zsidókhoz, és így szólt hozzájuk: Én nem találok benne semmiféle bűnt. Szokás nálatok, hogy szabadon bocsássak egy foglyot a páska ünnepén: akarjátok-e hát, hogy szabadon bocsássam nektek a zsidók királyát? Ekkor újra kiáltozni kezdtek: Ne ezt, hanem Barabbást! Ez a Barabbás pedig rabló volt.

Akkor Pilátus elvitette Jézust, és megkorbácsoltatta. A katonák tövisből koronát fontak, a fejére tették, és bíbor ruhát adtak rá; odajárultak hozzá, és ezt mondták: Üdvöz légy, zsidók királya! – és arcul ütötték.

Pilátus valóban mindent elkövet annak érdekében, hogy a fogoly életben maradjon. Meggyalázza, megostoroztatja, hogy a gönyedt, vérző király láttán a zsidók hátha megnyugszanak. Pilátus minden próbálkozása persze csak súlyosbítja a történetet. Még ő sem tudta, nem látta előre, milyen gyűlölet van „Isten szolgáinak” szívében.

Pilátus ismét kiment, és így szólt hozzájuk: Íme, kihozom őt nektek. Tudjátok meg, hogy semmiféle bűnt nem találok benne. Ekkor kijött Jézus, rajta volt a töviskorona és a bíbor ruha. Pilátus így szólt hozzájuk: Íme, az ember! Amint meglátták Jézust a főpapok és a szolgák, így kiáltoztak: Feszítsd meg, feszítsd meg! Pilátus pedig ezt mondta nekik: Vegyétek át ti, és feszítsétek meg, mert én nem találok bűnösnek. A zsidók így válaszoltak neki: Nekünk törvényünk van, és a törvény szerint meg kell halnia, mert Isten Fiává tette magát. Amikor Pilátus ezt meghallotta, még nagyobb félelem szállta meg.

Ismét bement a helytartóságra, és megkérdezte Jézust: Honnan való vagy te? De Jézus nem felelt neki. Pilátus ekkor így szólt hozzá: Nekem nem felelsz? Nem tudod, hogy hatalmam van arra, hogy szabadon bocsássalak, de hatalmam van arra is, hogy megfeszíttesselek? Jézus így válaszolt: Semmi hatalmad nem volna rajtam, ha felülről nem adatott volna neked: ezért annak, aki engem átadott neked, nagyobb a bűne.

Pilátus kapkod. Ki és be jár a palota és az udvar között. A zsidók „feszítsd meg!”-et kiáltanak. János evangélista érzékletesen szemlélteti mindazt, ami Pilátus gondolataiban végigfutott. „Ez az ember nem tett semmi halált érdemlőt.” „Sokakat küldtem már keresztre, de nem így.” „Miért gyűlölik ennyire?” És kérdez: „Honnan való vagy te?” Mintha csak azt kérné Jézustól, hogy magyarázza el neki, mi zajlik éppen, mert ő még ilyen nem látott. És érkezik is a válasz: „hatalmad felülről adatott.”

Jézus a tömeg előtt

19,12-15

Ettől fogva Pilátus igyekezett őt szabadon bocsátani, de a zsidók így kiáltottak: Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja: aki királlyá teszi magát, az ellene szegül a császárnak. Amikor Pilátus meghallotta ezeket a szavakat, kihozatta Jézust, és a bírói székbe ült azon a helyen, amelyet Kövezett-udvarnak, héberül pedig Gabbatának neveztek. A páskaünnep előkészületi napja volt, délfelé járt az idő. Pilátus így szólt a zsidókhoz: Íme, a ti királyotok! Azok pedig felkiáltottak: Vidd el, vidd el, feszítsd meg! Pilátus ezt mondta nekik: A ti királyotokat feszítem meg? A főpapok így válaszoltak: Nem királyunk van, hanem császáruk!

Az utolsó pillanatban érzékeny pontra tapintottak. A császártól függött Pilátus minden hatalma. Ha elterjed akárcsak egy szóbeszéd is, hogy nem hűséges a császárhoz, akkor neki vége. A zsidók pedig jól tudták ezt. Persze mindez el volt rendelve, Isten Fiának a zsidók és a rómaiak keze által kellett szenvednie és meghalnia. Beült tehát a bírói székbe, és tette a dolgát.

Jézus megfeszítése

19,16-30

Ekkor kiszolgáltatta őt nekik, hogy megfeszítsék. Átvették tehát Jézust, ő pedig maga vitte a keresztet, és kiért az úgynevezett Koponya-helyhez, amelyet héberül Golgotának neveznek.

Különös a történet leírásában, hogy míg a látszatper apró részletekig pontosan van megfogalmazva, addig a „Via Dolorosa” eseményei csupán egy mondatban olvashatók. Azonban egy Jeruzsálemben jártas ember számára nem kell részletekbe bocsátkozni azt illetően, hogy mit is jelenthetett elvinni a keresztet helytartóságtól a Golgotáig, lépcsők százain át, megostorozott hátán cipelve azt.

Ott megfeszítették őt, és vele másik kettőt, jobbról és balról, középen pedig Jézust. Pilátus feliratot is készített, és rátétette a keresztre. Ez volt ráírva: A NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA. A zsidók közül sokan olvasták ezt a feliratot, amely héberül, latinul és görögül volt írva, ugyanis közel volt a városhoz az a hely, ahol megfeszítették Jézust. A zsidók főpapjai akkor szóltak Pilátusnak: Ne azt írd: A zsidók királya, hanem ahogyan ő mondta: A zsidók királya vagyok. Pilátus így válaszolt: Amit megírtam, megírtam.

Pilátus nem tehetett mást, rá nyomást gyakoroltak. De azt nem várhatta el tőle senki sem, hogy a zsidókat szó nélkül elengedje ezek után. Odaszúrt hát, három nyelven is, hogy mindenki számára egyértelmű legyen, mennyire becsüli is Pilátus a zsidóságot. Persze számára Jézus csak egy elítélt volt, bár korábban próbálta menteni őt, de ezt nem hitből, vagy Istennek adott tiszteletből tette, hanem a törvényesség (látszata) érdekében. Onnantól kezdve, hogy Jézusra kimondatott az ítélet, ő már Pilátus számára csak egy eszköz volt arra, hogy ellenfeleinek visszaszúrjon. Így megőrizhette hatalma látszatát: „Amit megírtam, megírtam.”

A katonák pedig, amikor megfeszítették Jézust, fogták felsőruháit, elosztották négy részre, mindegyik katonának egy részt. Fogták köntösét is, amely varratlan volt, felülről végig egybeszöve. Ezt mondták egymásnak: Ezt ne szakítsuk szét, hanem vessünk rá sorsot, hogy kié legyen! Így teljesedett be az Írás: „Elosztották ruháimat maguk között, és köntösömre sorsot vetettek.” Ezt tették a katonák.

Jézus keresztjénél ott állt anyja és anyjának nővére, Mária, Klópás felesége, valamint a magdalai Mária. Amikor Jézus meglátta, hogy ott áll anyja és az a tanítvány, akit szeretett, így szólt anyjához: Asszony, íme, a te fiad! Azután így szólt a tanítványhoz: Íme, a te anyád! És ettől az órától fogva otthonába fogadta őt az a tanítvány.

Jézus ezek után tudva, hogy már minden elvégeztetett, hogy beteljesedjék az Írás, így szólt: Szomjazom. Volt ott egy ecettel tele edény. Egy szivacsot ecettel megtöltve izsópra tűztek, és odatartották a szájához. Miután Jézus elfogadta az ecetet, ezt mondta: Elvégeztetett! És fejét lehajtva, kilehelte lelkét.

Különös tömeg gyűlt össze a keresztnél. Katonák, tanítványok, ellenségek. Ahogy Jézus szétnézett, mégsem csoportokat látott maga körül, hanem szemtanúkat. Gondoskodott hát az anyjáról és a tanítványról. Legyenek egymás számára támaszok. Így „...már minden elvégeztetett...” Nincs több kihallgatás, nincs több kínzás, csak a győzelem maradt hátra.

Jézus temetése

19,31-42

Mivel péntek volt, a zsidók nem akarták, hogy a holttestek szombaton a kereszten maradjanak; az a szombat ugyanis nagy ünnepnap volt. Arra kérték tehát Pilátust, hogy törjék el a lábszárcsontjukat, és vegyék le őket. Ezért odamentek a katonák, és eltörték az egyik, majd a másik vele együtt megfeszített ember lábszárcsontját. Amikor pedig Jézushoz értek, mivel látták, hogy már halott, az ő lábszárcsontját nem törték el, hanem az egyik katona lándzsával átszúrta az oldalát, amelyből azonnal vér és víz jött ki. Aki pedig látta ezt, az tesz róla bizonyosságot, és az ő bizonyágtétele igaz, és ő tudja, hogy igazat mond, hogy ti is higgyetek. Ezek pedig azért történtek, hogy beteljesedjék az Írás: „Csontja ne töressék meg.” Viszont az Írásnak egy másik helye így szól: „Nézzek majd arra, akit átszúrtak.”

A leírás részletes, szemtanú vallomása. Évtizedek teltek el azóta, a történet számtalanszor elhagzott már ilyen-olyan körökben. Mégsem kopott semmit sem. Aki mindezt leírta, annak elméjébe az eseménysor kitörölhetetlenül bevésődött. A katonák sietsége, a lándzsa hegye, amint Jézus oldalába fúródik, és a vér, a víz, ami kiömlött. Nem magyarázza, nem értelmezi, csak elmondja, amit látott. Ez az ő bizonyágtétele.

„ahogyan Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne.” (3,14-15)

Kádár Tamás György

lp.